

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Secundair Kunstinstituut te GENT

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 50633

Instelling Secundair Kunstinstituut

Directeur Sofie TRUWANT

Adres Ottogracht 4 - 9000 GENT

Telefoon 09-269.43.51

Fax 09-269.43.59

E-mail ski.dir@gent.be

Website <http://www.kunstinstituut.be>

Bestuur van de instelling Stad Gent - Dep. Ond., Opvoed. en Jeugd

Adres Keizer Karelstraat 1 - 9000 GENT

Scholengemeenschap SG Artevelde

Adres Keizer Karelstraat AC Portus - 6 1 - 9000 GENT

CLB Interstedelijk CLB Gent

Adres Jubileumlaan 215 - 9000 GENT

Dagen van het opvolgingsbezoek 04-12-2015

Einddatum van het opvolgingsbezoek 04-12-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 04-12-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Gino MALFAIT

Teamleden Jos VERMIJL, Wouter CORNILLIE, Jean-Luc WITTEVRONGEL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	5
3.1 Creatief musiceren in kso derde graad in de studierichting Woordkunst-drama	5
3.2 Specifiek gedeelte in kso derde graad in de studierichting Toegepaste beeldende kunst	6
3.3 Specifiek gedeelte in kso derde graad in de studierichting Vrije beeldende kunst	10
3.4 Wiskunde in kso derde graad in de studierichtingen Artistieke opleiding, Audiovisuele vorming, Toegepaste beeldende kunst, Vrije beeldende kunst en Woordkunst-drama (leerplan O/2/2007/290)	12
3.5 Inbreuken op de regelgeving m.b.t. het niet bijhouden van verantwoordingsdocumenten inzake evaluatie, de motivering van B- en C-attesten en het nascholingsplan.....	14
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	15
5 ADVIES BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING	15

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 14-05-2012 tot 16-05-2012 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 01-06-2015 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

■ regelgeving

■ de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 3 KSO Artistieke opleiding	wiskunde	
Graad 3 KSO Audiovisuele vorming	wiskunde	
Graad 3 KSO Toegepaste beeldende kunst	wiskunde	fotografie, grafische technieken, toegepaste beeldende vorming, waarnemingstekenen
Graad 3 KSO Vrije beeldende kunst	wiskunde	grafische technieken, vrije beeldende vorming, waarnemingstekenen
Graad 3 KSO Woordkunst-drama	wiskunde	creatief musiceren

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Creatief musiceren in kso derde graad in de studierichting Woordkunst-drama

Voldoet

Vanuit een kwaliteitsvolle en collegiale leerplanstudie is de leerplanrealisatie voor het kunstvak creatief musiceren omgebogen tot een dynamisch onderwijsleerproces. Dit weerspiegelt zich ook in de evaluatiepraktijk.

Onderwijsaanbod	Bij de vorige doorlichting werd vastgesteld dat de leerplanrealisatie voor nagenoeg alle leerplandoelstellingen onvoldoende was. Er waren ook geen verantwoordingsdocumenten waaruit de leerplanrealisatie kon worden vastgesteld. Het huidig onderwijsaanbod is het resultaat van een degelijke leerplanstudie vanuit een vakgroepwerking die door de schoolleiding sterk aangezwengeld is. Het aanbod voor creatief musiceren is dermate omgebogen dat ook de organisatie van het vak in het curriculum op een interessante en doeltreffende manier veranderd is. De invulling van de huidige leerplanrealisatie heeft een dynamiek op gang gebracht die een interessante basis vormt voor de verdere uitbouw van dit kunstvak. Het verdient aanbeveling om de nieuwe en inspirerende accenten -die veelal verder gaan dan wat in de leerplannen voorkomt - verder uit te werken, zodat het creatief musiceren op een unieke manier mee gestalte heeft aan de specifieke vorming van de studierichting Woordkunst-drama.
<i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	
Uitrusting	In overleg tussen vakgroep en schoolleiding is het lokaal voor creatief musiceren ingericht als een interessante ruimte voor het realiseren van de muzisch-creatieve leerplandoelstellingen. Het verdient aanbeveling om naast de aanwezig akoestische instrumenten het groepsmusiceren verder uit te bouwen in een gemengde en flexibele bezetting in een combinatie van akoestische en elektronische muziekinstrumenten.
<i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	
Evaluatiepraktijk	De vakgroep zit, onder impuls van de schoolleiding, volop in een traject van competentiegericht onderwijs. Deze ombuiging is geen sinecure, maar biedt heel wat perspectieven voor een transparant onderwijs wat de leerlingen en hun ouders zeer ten goede komt. Uit gesprek rond deze nieuwe aanpak blijkt dat het zowel voor leerling als leraar aanzienlijk meer mogelijkheden biedt om de positionering binnen een leertraject aan te duiden. Dit heeft onder meer als gevolg dat ook de eventuele noodzaak van een remediëring duidelijker naar boven komt.
<i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	

Leerbegeleiding Het competentiegericht formuleren van de leerplandoelstellingen en dito
Preventief inhouden resulteert in een meer specifieke leerbegeleiding. Deze staat nu
Curatief immers rechtstreeks in verband met de te verwerven competenties. De
 uitdaging blijft erin bestaan om op maat van de individuele leerling de beste
 leerondersteuning aan te bieden zodat alle competenties door alle leerlingen
 kunnen bereikt worden. Deze nooit ophoudende zoektocht wordt momenteel
 door de leraren goed ingevuld via collegiaal vakoverleg, zowel formeel als
 informeel. De schoolleiding ondersteunt dit belangrijk aspect goed en houdt
 toezicht op de verdere vorderingen. Voorts volgen de leraren heel wat
 uiteenlopende nascholing om zich zelf verder te professionaliseren in een
 aantal algemeen pedagogische en muziekpedagogische items die de
 leerbegeleiding bij het vak creatief musiceren verder kunnen verdiepen.

3.2 Specifiek gedeelte in kso derde graad in de studierichting Toegepaste beeldende kunst

Voldoet

Het programma van de vakken is sinds kort opgebouwd met een bijna volledige systematische controle van de aan te bieden leerplandoelstellingen. Deze doelen zijn op een heldere wijze gekoppeld aan een competentiegerichte evaluatiepraktijk. Dit garandeert voor elke leerling voldoende kansen om de leerplandoelstellingen te bereiken. De evaluatiepraktijk is valide, transparant en stimulerend voor elke leerling. Ze kunnen steeds rekenen op een sterke gedifferentieerde begeleiding. De leerlingen beschikken over een goede technische basis, ontwikkelen een artistieke visie en een eigen methode om hieraan, in diverse beeldende media, expressie te geven. Hun kwaliteitsvolle werken zijn het resultaat van gericht artistiek onderzoek. Het werk is duidelijk een exponent van hun leefwereld.

Onderwijsaanbod Bij de doorlichting van 14-05-2012 tot en met 16-05-2012 werden volgende tekorten vastgesteld:
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau “Knelpunten rond leerplangerichtheid en organisatorische aard wegen echter op het bereikte studieresultaat.”
Samenhang Bij de opvolging werd vastgesteld:
 Sinds de vorige doorlichting voerde de instelling een grondige reorganisatie door van haar pedagogische werking, gestoeld op competent-gericht evalueren. De vakgroep ontwikkelde vanuit een analyse van de leerplannen verticale leerlijnen, voor de 2° en 3° graad samen. Eveneens realiseert ze en bewaakt ze het horizontaal verband tussen de jaarplannen van zowel de algemene als de specifieke vakken. Met zelf ontwikkelde instrumenten stuurt de vakgroep de uitwerking van haar jaar- en lessenplannen en koppelt hiermee de leerplandoelstellingen en de te evalueren competenties bij elke leerling. Het laat ook toe om tijdens het schooljaar het overzicht te bewaken van de aangeboden leerplandoelstellingen.

 “KV toegepaste beeldende vorming (12 u/w), subvak fotografie (6 u/w). Bij gebrek aan cursus-, informatie- en evaluatiemateriaal kan niet worden aangetoond dat de kennis, vakgerichte attitudes en vaardigheden van de leerlingen beantwoorden aan het door de leerplannen vooropgestelde minimumniveau. De leerplanrealisatie voldoet niet voor zowel de analoge als de digitale fototechniek.”

Bij de opvolging werd vastgesteld:

De vakgroep stelt een helder en goed gedocumenteerde cursus en een begrippenverklaring ter beschikking, ook op het digitaal leerplatform. Deze behandelen zowel analoge als digitale fotografie.

De evaluatie is gebaseerd op vakgerichte technische en vakgerichte artistieke competenties die duidelijk gelinkt zijn aan de leerplandoelstellingen. De taal in de evaluatiefiches en in de rapportering is helder.

“KV toegepaste beeldende vorming (12 u/w), subvak grafische vormgeving (3 u/w). De leerplandoelstellingen en -inhouden omtrent de studie van de beeldaspecten worden onvoldoende nadrukkelijk behandeld. Het onderzoek naar de beeldende middelen, materies en technieken verloopt louter intuïtief. De moeilijkheidsgraad van het uitgevoerde lay-outwerk is matig, maar de doordachte benadering van de typografie en de kwaliteit van de uitgevoerde typografische vormstudies tonen aan dat de leraren hun metier beheersen en in staat zijn om het studieresultaat aanzienlijk te verhogen. De wekelijkse instructietijd van slechts drie lesuren is te kort om alle leerplandoelstellingen en -inhouden naar behoren te realiseren.”

Bij de opvolging werd vastgesteld:

Het instrumentarium waarmee de leraren het jaarplan en het lessenplan samenstellen garandeert dat in de lessen alle leerplandoelstellingen op een voldoende wijze aan bod komen. De leerlingen kunnen gericht artistiek onderzoek verrichten en reflecteren hierover op een digitaal platform dat toegankelijk is voor de leerkracht en de medeleerlingen. Het proces is er heel goed in gedocumenteerd. De eindresultaten zijn heel kwaliteitsvol en artistiek waardevol.

“KV toegepaste beeldende vorming (12 u/w), subvak multimediale vormgeving (3 u/w). De leerplanrealisatie voldoet volgens het leerplan OVSG O/2/2003/372, maar niet volgens de versies van na september 2010. Naar analogie met grafische vormgeving weegt de instructietijd van slechts 3 uren per week ook in dit vak op de leerplanrealisatie. Daarbij komt dat, bij gebrek aan adequaat opnamemateriaal voor audio, een paar leerplandoelen niet ten gronde kunnen worden behandeld. De leraren zoeken naar alternatieven om klankopnames in multimediale toepassingen te betrekken, maar slagen daar slechts gedeeltelijk in.”

Bij de opvolging werd vastgesteld:

Zoals voor de andere vakken werkt de vakgroep met hetzelfde instrumentarium voor de bepaling van de lesinhoud en de manier van evalueren. Kwaliteitsvol en gebruiksvriendelijk opnamemateriaal voor audio is voor iedereen steeds beschikbaar.

“In KV waarnemingstekenen (4 u/w) voldoet de leerplanrealisatie niet. De leerstofopbouw verloopt er weinig doordacht. Hoewel elk jaar nieuwe leerlingen zonder tekenkundige vooropleiding instromen, is er nauwelijks aandacht voor de vorming van de kijk- en tekenvaardigheid. Al vanaf het begin van het eerste leerjaar worden er ingewikkelde organische onderwerpen uitgewerkt. De aanpak verloopt niet gefaseerd, vertrekkende van eenvoudige

geometrische vormen en geleidelijk evoluerend naar complexere thema's. Leerplancomponenten zoals compositie, lijn, vorm, schaduw en diepte vervagen daardoor."

Bij de opvolging werd vastgesteld:

De vakgroep herschreef sinds de vorige doorlichting haar programma-aanbod, met opbouwende leerlijnen. De heldere technische opbouw in de opdrachtenreeks stimuleert eveneens het artistiek inzicht bij de leerling. Het werk van de leerlingen getuigt van een hoog technisch niveau. Hoe verder in de opleiding, hoe hoger de kwaliteit is van de tekening, of het schilderij. De leerlingen slagen er in zelfstandig, artistiek werk te maken dat het subject van de waarneming regelmatig overstijgt. Door de leerlingen te betrekken in de evaluatie groeit bij de leerling het bewustzijn van zijn eigen technisch en artistiek proces.

"De doelstellingen rond het taalontwikkeland vakonderwijs worden niet gerealiseerd."

Bij de opvolging werd vastgesteld:

In het nieuw instrumentarium voor de opmaak van het programma-aanbod zijn de leerplandoelstellingen voor taal en leren leren mee opgenomen.

"De ondersteuning en opvolging van de leerplanimplementatie vanuit de hiërarchische lijn verloopt niet optimaal. Uit het vakkenonderzoek blijkt dat niet alle leraren en vakgroepen de leerplannen als leidraad voor hun pedagogisch handelen gebruiken."

Bij de opvolging werd vastgesteld:

Het instrumentarium en een systematische controle op het gebruik ervan garanderen dat elke leraar de leerplannen als leidraad gebruikt voor zijn pedagogisch handelen. De school heeft hierin al grote stappen gezet. Het is essentieel dat de hele team dit proces verderzet.

"Hiaten en overlappings in de leerstof worden daardoor niet gedetecteerd en weggewerkt. De horizontale samenhang tussen de kunstvakken wordt onvoldoende bewaakt en er worden geen graad- en leerjaaroverstijgende leerlijnen uitgewerkt."

"De complementariteit tussen de leraren en vakken wordt ook onvoldoende benut als hefboom om tot gezamenlijke kwaliteitswinst te komen."

"Uitzonderingen niet te na gesproken wordt het onderwijskundig proces te vrijblijvend ingevuld. Dat verzwakt de gelijkgerichtheid van het team en weegt op het studierendement. Per schooljaar worden enkele formele vakgroepvergaderingen georganiseerd, maar tijdens die overlegmomenten komen vooral praktisch-organisatorische onderwerpen aan bod."

Bij de opvolging werd vastgesteld:

Alle vakgroepen samen analyseerden hun leerplannen, werkten de leerlijnen uit binnen hun gebied en stemden deze op elkaar af zodat een horizontale samenhang tussen de kunstvakken gegarandeerd is.

Uit de gesprekken die de inspectie tijdens deze opvolging van de schooldoorlichting voerde is gebleken dat deze samenhang en complementariteit reëel wordt en meestal tot in de klasvloer bij de leerlingen

doordringt. De vakgroep pleegt regelmatig formeel overleg, om de pedagogische praktijk permanent bij te sturen. De verslaggeving documenteert de bevindingen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Bij de doorlichting van 14-05-2012 tot en met 16-05-2012 werden volgende tekorten vastgesteld: “In fotografie beschikken nieuwe digitale camera’s niet over alle nodige basisfuncties, zij werden aangekocht zonder de leraren vooraf te consulteren. Sommige computerconfiguraties zijn aan vervanging toe en de grafische software is niet up-to-date. Er is geen degelijk audio-opnamemateriaal voor multimediatoepassingen.” Bij de opvolging werd vastgesteld: Recent zijn de computers geüpdatet, zowel de hard- als de software. In het computerlokaal kunnen leerlingen gebruik maken van een goede beamer. Voor de meer multimediale toepassingen is er goed audio-opnamemateriaal voorhanden.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Bij de doorlichting van 14-05-2012 tot en met 16-05-2012 werden volgende tekorten vastgesteld: “De evaluatiepraktijk verloopt traditioneel en productgericht. Vrijwel nooit verrekenen de leraren een appreciatie van algemene en/of vakspecifieke attitudes in de scores. Slechts enkelingen kunnen aantonen dat zij de creatief-artistieke processen bewust beoordelen en in staat zijn de cijfermatige appreciaties aan te vullen met relevante feedback voor elke leerling.” “Hooguit sporadisch wordt bewust vanuit de evaluatie naar de leerplandoelstellingen teruggekoppeld. Nogal wat beoordelingen beantwoorden daardoor niet aan een basisvoorwaarde om tot een valide evaluatiepraktijk te komen: nagaan in welke mate de leerlingen de, in de leerplannen vooropgestelde, minimumkennis en -vaardigheden hebben verworven.” Bij de opvolging werd vastgesteld: Het competentiegericht evalueren is evenwichtig en volledig, doordat het systematisch gelinkt is aan de leerplannen. Dit gebeurt bovendien heel transparant gezien de leerlingen op voorhand de doelstellingen kennen.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Bij de doorlichting van 14-05-2012 tot en met 16-05-2012 werden volgende tekorten vastgesteld: “De leerbegeleiding wordt gekenmerkt door de summiere onderbouwing van de theoretische leerstofgehelen en de gevolgde denk- en werkprocessen. Voor de meeste kunstvakken leggen de leerlingen geen logboeken of documentatiemappen aan. Of en hoe zij het documentatie- en cursusmateriaal, indien überhaupt voorhanden, bewaren is onduidelijk. De gevolgde artistieke voortgangen - de interpretatie van de beeldaspecten, de ideeontwikkeling, de ontwerpschetsen, het experimenteel onderzoek e.a. - kunnen niet worden herbekeken. Dat de meeste leraren beweren dat zij het proces even belangrijk, zo niet belangrijker, vinden dan het afgeleverde product maakt die vaststellingen nog schrijnender. In TBK is de toestand minder precair dan in VBK. In waarnemingsteken ondersteunen schetsschriften het leerproces, maar de opvolging van die documenten en de onderbouwing van de theorie moet ook in dat vak nog groeien.”

Bij de opvolging werd vastgesteld:

De leerbegeleiding is gekenmerkt door een goede onderbouwing van de theoretische leerstofgehelen en de gevolgde denk- en werkprocessen. Voor alle kunstvakken leggen de leerlingen logboeken, documentatiemappen of blogs aan. In deze documenten reflecteren de leerlingen over hun werk en hun proces.

Binnen de ateliers leeft de cultuur om deze documenten regelmatig uit te wisselen. De leerkrachten kijken deze regelmatig in en vaak vormt dit het onderwerp van gesprek bij de begeleiding. Zowel de leerkracht als de leerling hebben inzicht in het ontwerp- en ontwikkelingsproces van elk project.

3.3 Specifiek gedeelte in kso derde graad in de studierichting Vrije beeldende kunst

Voldoet

Het programma van de vakken in deze studierichting is eveneens sinds kort opgebouwd met een bijna volledige systematische controle van de aan te bieden leerplandoelstellingen. Deze doelen zijn op een heldere wijze gekoppeld aan een competentiegerichte evaluatiepraktijk. Dit garandeert voor elke leerling voldoende kansen om de leerplandoelstellingen te bereiken. De evaluatiepraktijk is valide, transparant en stimulerend voor elke leerling. Ze kunnen steeds rekenen op een sterke gedifferentieerde begeleiding. De leerlingen beschikken over een goede technische basis, ontwikkelen een artistieke visie en een eigen methode om hieraan, in diverse beeldende media, expressie te geven. Hun kwaliteitsvolle werken zijn het resultaat van gericht artistiek onderzoek. Het werk is duidelijk een exponent van hun leefwereld.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Bij de doorlichting van 14-05-2012 tot en met 16-05-2012 werden volgende tekorten vastgesteld:

“Onder meer een te vrijblijvende schoolcultuur leidt ertoe dat teveel leraren er amper tot helemaal niet in slagen aan te tonen dat alle leerplandoelstellingen gerealiseerd worden.”

Bij de opvolging werd vastgesteld:

Het nieuw instrumentarium, zoals beschreven in het deelverslag TBK, garandeert dat elke leerkracht de leerplannen als leidraad gebruikt voor zijn pedagogisch handelen en dat alle leerplandoelstellingen worden aangeboden. Met de gerichte en transparante evaluatie toont de vakgroep duidelijk aan in welke mate de leerplandoelstellingen door de leerlingen bereikt zijn.

“KV vrije beeldende vorming (12 u/w), subvak kleur (3 u/w). Bij gebrek aan grondige leerplanstudie en een samenhangend leerjaaroverstijgend studietraject, komen een aantal leerplandoelstellingen van de component kleur in onvoldoende mate aan bod. De realisatie van de doelstelling: ‘Verschillende kleurmengingen kunnen toepassen’ kan, vooral bij gebrek aan een theoretische leerstofonderbouwing, niet worden aangetoond (doelstelling 18). Zo is niet duidelijk in welke mate additieve, subtractieve of partitieve kleurmengingen worden besproken en ingeoefend. De exploratie van het begrip kleur verloopt weinig gevarieerd. In het tweede jaar van de derde graad wordt vooral met olieverf gewerkt, waardoor de initiatie in de kleurtechnieken zich beperkt tot het eerste jaar (doelstelling 19).”

Bij de opvolging werd vastgesteld:

De vakgroep stelt een helder en goed gedocumenteerde cursus en een begrippenverklaring ter beschikking, ook digitaal op het digitaal leerplatform. Deze behandelen de diverse wijzen van kleurmenging, soorten contrasten, kleurcodes, technieken en brengen kleur in een brede culturele context.

“Hoewel het vigerende leerplan de studie van de beeldaspecten overwegend rubriceert in het hoofdstuk ‘Vorm’, worden de doelstellingen en -leerinhouden ook niet expliciet aangereikt in het gelijknamige subvak (doelstellingen 26 tot 30).”

Bij de opvolging werd vastgesteld:

Net zoals bij de ander vakken komen de leerplandoelstellingen voor dit vak uit het leerplan systematisch in de oefeningen en de opdrachten aan bod. De uitgebreide en goed geïllustreerde cursus werkt heel ondersteunend.

“In KV waarnemingstekenen (4 u/w) voldoet de leerplanrealisatie, maar de instabiliteit van de ambtsbevoegdheden weegt er op het studierendement. De leerstofbehandeling moet beter gespreid over de twee leerjaren van de derde graad verlopen. Organische onderwerpen en modeltekenen worden nu immers te vroeg en te sterk benadrukt.”

Bij de opvolging werd vastgesteld:

Zoals bij TBV herschreef de vakgroep sinds de vorige doorlichting haar programma-aanbod, met opbouwende leerlijnen. Het artistiek inzicht bij de leerling wordt eveneens gestimuleerd dankzij de heldere technische opbouw in de opdrachtenreeks. Het werk van de leerlingen is kwaliteitsvol en expressief. Door het gebruik van gedifferentieerde evaluatievormen zoals zelfevaluatie, peerevaluatie en klasevaluatie versterkt de vakgroep bij de leerlingen het bewustzijn van hun technisch en artistiek proces. Dit gebeurt ook door hen in hun schetsboek te laten reflecteren over het gemaakte werk.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Bij de doorlichting van 14-05-2012 tot en met 16-05-2012 werden volgende tekorten vastgesteld:

“In de school zijn voldoende adequate leermiddelen aanwezig om alle leerplandoelstellingen en leerinhouden te realiseren. Uit gesprekken met leraren en leerlingen blijkt dat sommige collega’s bepaalde ateliers monopoliseren, waardoor al lessen in de gangen moesten doorgaan. Dergelijke situaties kunnen niet worden getolereerd. In het zesde jaar gaan de lessen kleur door in een grafiekatelier dat hiervoor niet optimaal is uitgerust.”

Bij de opvolging werd vastgesteld:

Het gebruik van de lokalen is opgenomen in het actie-en vorderingsplan van de school, naar aanleiding van de vorige doorlichting. De problemen op dit vlak zijn weggewerkt. Zo vinden de lessen kleur plaats in een eigen geschikte ruimte.

Evaluatiepraktijk	Bij de doorlichting van 14-05-2012 tot en met 16-05-2012 werden volgende tekorten vastgesteld:
<i>Evenwicht</i>	“De vaststellingen omtrent de evaluatiepraktijk, de leerbegeleiding en de onderwijsorganisatie zijn in deze studierichting in grote lijnen dezelfde als die van de richting Toegepaste beeldende kunst.”
<i>Volledigheid</i>	Bij de opvolging werd vastgesteld:
<i>Beheersingsniveau</i>	Net zoals bij TBV werkt de vakgroep aan een volledige en evenwichtige evaluatie door ze systematische te linken aan de leerplannen. Dit gebeurt ook heel transparant gezien de leerlingen op voorhand mondeling én schriftelijk op de hoogte worden gebracht van de doelstellingen die ze moeten bereiken.
<i>Transparantie</i>	

3.4 Wiskunde in kso derde graad in de studierichtingen Artistieke opleiding, Audiovisuele vorming, Toegepaste beeldende kunst, Vrije beeldende kunst en Woordkunst-drama (leerplan O/2/2007/290)

Voldoet

De vakgroep heeft verschillende acties ondernomen om de tekorten in het doorlichtingsverslag weg te werken.

Onderwijsaanbod	Bij de vorige doorlichting werd vastgesteld dat een aantal leerplandoelen rond het onderdeel statistiek (leerplandoelen 42 t.e.m. 45 en ET16) en verschillende algemene vakgerichte eindtermen rond vaardigheden (ET3, ET6, ET7, ET8, ET9) niet of met onvoldoende diepgang werden gerealiseerd. Er werd ook vastgesteld dat men onvoldoende werkte aan verschillende algemene doelstellingen (leerplan blz. 23) zoals: ‘Wiskunde als taal’, ‘Verbanden leggen met andere vakken’ en ‘Technische hulpmiddelen gebruiken om wiskundige informatie te verwerken, berekeningen uit te voeren of wiskundige problemen te onderzoeken’. De realisatie van de algemene eindterm ict en de realisatie van de ict-gerelateerde eindtermen en doelstellingen in het leerplan (ET11, ET14, ET15, ET16, ET29) voldeden niet in de studierichtingen Audiovisuele vorming (de groep met 4u wiskunde per week) en Woordkunst-drama. In de andere studierichtingen waren er nog heel wat groeikansen. Het digitaal platform wordt vooral op administratief vlak benut.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Tijdens de opvolgingsdoorlichting werd vastgesteld dat de tekorten zijn weggewerkt. De leerlingen krijgen alle leerplandoelstellingen in voldoende mate aangeboden op het verwachte beheersingsniveau. De evaluatie en de leerlingresultaten tonen aan dat de meeste leerlingen de leerplandoelstellingen en de eindtermen bereiken. De vakgroep en het beleid volgen de leerplanrealisatie op. De jaarplannen van wiskunde en informatica werden naast elkaar gelegd om via vakoverschrijdende opdrachten de eindtermen rond ICT te realiseren. De vakgroep hanteert een kruistabel waarbij een selectie van vaktechnische, taalgerichte en leergerichte competenties uitdrukkelijk worden gekoppeld aan de leerplandoelstellingen. De gestructureerde aanpak verdient een pluim.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat de lokalen waarin de lessen wiskunde werden gegeven, niet voldeden aan de comfortvoorwaarden. Omwille van de zeer slechte akoestiek, de ontbrekende zorg voor het meubilair en de rommelige inrichting van de leslokalen werkten noch de leerlingen, noch de leraren in een optimale omgeving. Dit had een negatieve invloed op het studierendement en de leerplanrealisatie. De realisatie van de ict-eindtermen of de ict-gerelateerde doelstellingen werden bovendien bemoeilijkt door een onvoldoende beschikbaarheid of bereikbaarheid van de noodzakelijke minimale materiële middelen.

Bij de opvolging werden verbeteringen vastgesteld. Het schoolbestuur, het schoolbeleid en de vakgroep hebben acties genomen om de comfortvoorwaarden van de lokalen te verbeteren. De bijstellingen werden opgenomen binnen actieplannen rond 'Bewoonbaarheid, veiligheid en welzijn'.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat men overwegend een testcultuur hanteerde en men zelden elementen hanteerde van een evaluatiecultuur, hoewel de eindtermen en de leerplannen - naast kennis en vaardigheden - ook vakgebonden attitudes benadrukken. Ook in het schoolreglement (Art. 32 blz. 17) en in Art. 5 §5 van het Besluit van de Vlaamse regering van 2002 wordt verwacht dat o.a. de studiehouding wordt geëvalueerd.

Uit de opvolging blijkt dat de vakgroep, samen met andere vakgroepen, een doelgericht veranderingsproces op gang heeft gebracht rond evalueren. De vakgroep stelt alle taken, toetsen en opdrachten competentiegericht op. Dit is een voorbeeld van goede praktijk. Aanvullend ontwikkelt de vakgroep bij de leerlingen schoolbrede competenties rond taalontwikkelen onderwijs.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat men nauwelijks kwam tot een afstemming van de eindtermen rond 'leren leren' op de nieuwe leerstof.

Uit de opvolging blijkt dat de vakgroep de leerbegeleiding zowel preventief als curatief organiseert. De leraren geven per leerstofonderdeel in de cursus aan welke specifieke competenties in de focus staan. De vakgroep blijft zoeken naar antwoorden om de leermotivatatie van de leerlingen en de interesse voor de school en de schoolvakken te verhogen. Dit heeft geleid tot remediëringsinitiatieven die het 'leren leren' bevorderen.

Deskundigheidsbevordering
Vorming
Overleg

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat de vakgroepwerking beperkt bleef tot het maken van praktische en organisatorische afspraken. Vakinhoudelijke onderwerpen zoals de realisatie van de leerplannen, discussie over werkvormen en het uitwerken van leerlijnen, kwamen onvoldoende aan bod. De vakgerichte en algemene nascholing was in de schooljaren voorafgaand aan de doorlichting veeleer beperkt.

Uit de opvolging blijkt dat vakgroepwerking gegroeid is tot een hefboom voor de realisatie van de leerplannen en de implementatie van de onderwijsprocessen. De agenda van de vakvergaderingen wordt aangestuurd door het beleid met vast agendapunten rond leerplangerichte items en onderwijsprocessen. De gestructureerde verslaggeving ondersteunt de implementatie van de gemaakte afspraken. De vakgroep heeft gerichte nascholing gevolgd, zowel vakinhoudelijk als algemeen pedagogisch. De leerlingen krijgen de mogelijkheid om de leraren te evalueren. De leraren vertalen de bevindingen van deze evaluaties in bijstellingen van hun onderwijsproces.

3.5 Inbreuken op de regelgeving m.b.t. het niet bijhouden van verantwoordingsdocumenten inzake evaluatie, de motivering van B- en C-attesten en het nascholingsplan

Voldoet

Bij de doorlichting werden volgende inbreuken op de regelgeving vastgesteld:
 het niet systematisch bijhouden van verantwoordingsdocumenten als component van het evaluatiebeleid;
 het onvoldoende motiveren van de B- en C-attesten;
 het gebrek aan een nascholingsplan.

Het niet systematisch bijhouden van verantwoordingsdocumenten als component van het evaluatiebeleid is degelijk geremedieerd. In het geheel van het streven naar een adequater evaluatiebeleid is onder impuls van de schoolleiding en in overleg met het lerarenteam grondig gewerkt aan een stiptere registratie en een geordend bijhouden van de proefwerken en elementen die deel uitmaken van de evaluatie. Dit blijkt evenzeer uit de werking van de vakgroepen waarbij de verantwoordingsplicht als een belangrijk werkpunt werd opgenomen. Tijdens de opvolging bleek dat alle werkstukken en documenten die de leerlingenevaluatie etaleren, goed worden bijgehouden. Een en ander is ook versterkt door alsmaar meer gebruik te maken van een digitaal schoolplatform.

Het onvoldoende motiveren van de B- en C-attesten is vanuit de schoolleiding constructief en met resultaat weggewerkt. De delibererende klassenraad fungeert nu als het forum voor besluitvorming m.b.t. de specifieke leerlingengegevens die tijdens de begeleidende klassenraden in de loop van het schooljaar besproken werden. De attestering is vooral sterker onderbouwd omdat er een koppeling is met het leerlingenvolgsysteem. Dit volgsysteem vormt een belangrijk werkinstrument om het leertraject en het studieparcours van de individuele leerling van nabij te volgen. De schoolleiding inspireert en motiveert het schoolteam om het leerlingenvolgsysteem tot een ondersteunend instrument te maken van het pedagogisch handelen.

Het gebrek aan een nascholingsplan is weggewerkt. Het nascholingsplan vertrekt vanuit een behoefteanalyse bij het personeel. Sedert een aantal schooljaren is ook een procedure uitgewerkt voor aanvraag nascholing. De schoolleiding bewaakt een evenwichtige participatie van het lerarenteam én rekent op het multipliceren van gevolgde nascholing binnen de vakgroepen. De schoolleiding bewaakt evenzeer de lesuitval. Het volgen van nascholing, zowel algemeen pedagogisch als vakspecifiek, vormt een onderwerp tijdens de functioneringsgesprekken. Het volgen van nascholing wordt zeer aangemoedigd en de nascholingsgelden worden behoorlijk geïnvesteerd.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor Graad 3 KSO Artistieke opleiding, Graad 3 KSO Audiovisuele vorming, Graad 3 KSO Toegepaste beeldende kunst, Graad 3 KSO Vrije beeldende kunst, Graad 3 KSO Woordkunst-drama.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

5 ADVIES BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies betreffende de overige regelgeving: **GUNSTIG**

Het inspectieteam stelde geen inbreuken vast die voor verder gevolg doorgestuurd worden naar de bevoegde administratie.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Gino MALFAIT de inspecteur-verslaggever	Sofie TRUWANT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	